# Magnetismo

Método e recomendacións

#### **PROBLEMAS**

# Campo magnético

# **Partículas**

- Un ión K<sup>+</sup> potasio penetra cunha velocidade  $\vec{v} = 8 \times 10^4 \, \vec{i} \, \text{m/s}$  nun campo magnético de intensidade  $\overline{B}$  = 0,1  $\overline{k}$  T describindo unha traxectoria circular de 65 cm de diámetro.
  - a) Calcula a masa do ión potasio.
  - b) Determina o módulo, dirección e sentido do campo eléctrico que hai que aplicar nesta rexión para que o ión non se desvíe.

DATO: 
$$|q_e| = 1.6 \times 10^{-19} \text{ C}$$
.  
**Rta.:** a)  $m = 6.51 \cdot 10^{-26} \text{ kg}$ ; b)  $\overline{E} = 8.00 \cdot 10^3 \overline{\mathbf{j}} \text{ N/C}$ 

(A.B.A.U. extr. 24)

- Un protón cunha enerxía cinética de 4,0·10<sup>-15</sup> J penetra perpendicularmente nun campo magnético uniforme de 40 mT. Calcula:
  - a) O módulo da forza á que está sometido o protón dentro do campo.
  - b) O tipo de movemento realizado polo protón, a traxectoria que describe e o raio desta.

Datos: 
$$q_p = 1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$$
;  $m_p = 1,67 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$ . (A.B.A.U. extr. 22)   
**Rta.:** a)  $F_B = 1,4 \cdot 10^{-14} \text{ N}$ ; b)  $R = 0,57 \text{ m}$ .

- Unha partícula de masa 8 ng e carga eléctrica -2 μC entra nunha rexión do espazo na que hai un campo magnético  $\overline{B}$  = 3  $\overline{\mathbf{j}}$  T, cunha velocidade,  $\overline{\mathbf{v}}$  = 6  $\overline{\mathbf{i}}$  km·s<sup>-1</sup>. Calcula:
  - a) A velocidade angular con que se move.
  - b) A intensidade de campo eléctrico (vector) que se debe aplicar para que a partícula siga unha traxectoria rectilínea.

**Rta.:** a)  $\omega = 7.5 \cdot 10^5 \text{ rad/s}$ ; b)  $\overline{E} = -1.8 \cdot 10^4 \overline{k} \text{ N/C}$ .

- Un electrón acelérase desde o repouso mediante unha diferenza de potencial de 1,0·10<sup>3</sup> V, penetrando a continuación, perpendicularmente, nun campo magnético uniforme de 0,20 T. Calcula:
  - a) A velocidade do electrón ao entrar no campo magnético.
  - b) O raio da traxectoria do electrón.
  - c) O módulo, a dirección e o sentido do campo eléctrico uniforme necesario para que o electrón non experimente desviación ao seu paso pola rexión na que existen o campo eléctrico e o magnético.

Datos: 
$$q_e = -1.6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$$
;  $m_e = 9.1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$ . (A.B.A.U. extr. 19)  
**Rta.:** a)  $v = 1.9 \cdot 10^7 \text{ m/s}$ ; b)  $r = 5.4 \cdot 10^{-4} \text{ m}$ ; c)  $|E| = 3.8 \cdot 10^6 \text{ N/C } \pm \overline{\boldsymbol{v}} \pm \overline{\boldsymbol{B}}$ 

**Rta.:** a) 
$$v = 1.9 \cdot 10^7 \text{ m/s}$$
; b)  $r = 5.4 \cdot 10^{-4} \text{ m}$ ; c)  $|E| = 3.8 \cdot 10^6 \text{ N/C} \perp v \perp B$ 

- Un protón móvese nun círculo de raio r = 20 cm, perpendicularmente a un campo magnético B = 0.4 T. Determina:
  - a) A velocidade do protón.
  - b) O período do movemento.
  - c) O campo eléctrico necesario para anular o efecto do campo magnético.

Datos: 
$$q_p = 1,6 \cdot 10^{-19}$$
 C;  $m_p = 1,67 \cdot 10^{-27}$  kg. (A.B.A.U. ord. 19)  
**Rta.:** a)  $v = 7,66 \cdot 10^6$  m/s; b)  $T = 1,64 \cdot 10^{-7}$  s; c)  $E = 3,07 \cdot 10^6$  N/C.

#### Correntes

Dous condutores rectilíneos, paralelos e infinitos, están situados no plano yz, na dirección do eixo z, separados unha distancia de 80 cm. Se por cada un deles circula unha corrente de 12 A en sentidos contrarios, calcula:

- a) A forza por unidade de lonxitude que se exercen mutuamente, indicando a dirección e o sentido
- b) O vector campo magnético no punto medio da distancia que separa os condutores.

DATO:  $\mu_0 = 4\pi \ 10^{-7} \ \text{T m A}^{-1}$ .

(A.B.A.U. ord. 23)

**Rta.:** a)  $F/l = 3.6 \cdot 10^{-5} \text{ N/m}$ ; b)  $\overline{B} = -1.20 \cdot 10^{-5} \overline{\mathbf{j}} \text{ T}$ 

- Por un fío condutor rectilíneo e infinitamente longo, situado sobre o eixe X circula unha corrente eléctrica no sentido positivo do eixe. O valor do campo magnético producido pola devandita corrente é de  $6.10^{-5}$  T no punto A(0,  $-y_A$ , 0), e de  $8.10^{-5}$  T no punto B(0,  $+y_B$ , 0). Sabendo que  $y_A + y_B = 21$  cm, determi
  - a) A intensidade que circula polo fío condutor.
  - b) O módulo e a dirección do campo magnético producido pola devandita corrente no punto de coordenadas (0, 8, 0) cm.

Dato:  $\mu_0 = 4 \pi 10^{-7} \text{ T} \cdot \text{m} \cdot \text{A}^{-1}$ .

(A.B.A.U. extr. 21)

**Rta.:** a) I = 36 A; b)  $\overline{B} = 9.10^{-5} \overline{k} \text{ T}$ .

- Dous fíos condutores moi longos, rectilíneos e paralelos, disponse verticalmente separados 8 cm. Polo condutor situado á esquerda circula unha corrente de intensidade 30 A, e polo situado á dereita, outra de 20 A, ambas cara arriba. Calcula:
  - a) O campo de indución magnética no punto medio entre os dous condutores.
  - b) A forza por unidade de lonxitude exercida sobre un terceiro condutor vertical situado entre os dous condutores iniciais, a 3 cm do condutor da esquerda, polo que circula unha corrente de 10 A dirixida cara abaixo.
  - c) É conservativo o campo magnético creado polo condutor? Xustifícao.

Dato:  $\mu_0 = 4 \pi 10^{-7} \text{ T} \cdot \text{m} \cdot \text{A}^{-1}$ .

(A.B.A.U. ord. 18)

**Rta.:** a)  $|\overline{\bf{B}}| = 5,00 \cdot 10^{-5} \text{ T}$ ; b)  $\overline{\bf{F}}/l = 1,2 \cdot 10^{-3} \text{ N/m}$  cara ao 2.° condutor.

# **CUESTIÓNS**

#### Campo magnético

#### **Partículas**

- Unha partícula posúe unha carga de 5 nC e penetra nunha rexión do espazo onde hai un campo magnético  $\vec{B} = 0.6 \vec{i}$  T cunha velocidade  $\vec{v} = 8.10^6 \vec{j}$  m·s<sup>-1</sup>, describindo unha circunferencia de 2 µm de raio. O valor da masa da partícula é:
  - A)  $7.5 \times 10^{-22}$  kg.
  - B)  $4.5 \times 10^{-22}$  kg.
  - C)  $2.5 \times 10^{-22}$  kg.

(A.B.A.U. ord. 24)

- Un núcleo do isótopo <sup>1</sup>/<sub>2</sub>He describe unha traxectoria de raio r nun campo magnético. Sen variar as condicións do campo magnético nin da dirección ou velocidade de entrada, facemos incidir un núcleo de <sup>3</sup>He que describirá unha traxectoria de raio:
  - A) Menor.
  - B) Maior.
  - C) Igual.

(A.B.A.U. ord. 23)

- Dúas partículas con cargas, respectivamente,  $Q_1$  e  $Q_2$ , describen traxectorias circulares de igual raio nunha rexión na que hai un campo magnético estacionario e uniforme. Ámbalas partículas:
  - A) Deben ter a mesma masa.
  - B) Deben ter a mesma velocidade.
  - C) Non é necesario que teñan a mesma masa nin velocidade.

(A.B.A.U. extr. 21)

- 4. Unha partícula de masa *m* e carga *q* penetra nunha rexión onde existe un campo magnético uniforme de módulo *B* perpendicular á velocidade, *v*, da partícula. O raio da órbita descrita:
  - A) Aumenta se aumenta a intensidade do campo magnético.
  - B) Aumenta se aumenta a enerxía cinética da partícula.
  - C) Non depende da enerxía cinética da partícula.

(A.B.A.U. ord. 21, extr. 19)

- 5. Unha partícula móvese nun círculo de raio r perpendicularmente a un campo magnético,  $\overline{B}$ . Se duplicamos o valor de  $\overline{B}$ , o valor de r:
  - A) Duplicase.
  - B) Redúcese á metade.
  - C) Non varía.

(A.B.A.U. extr. 20)

- 6. Un protón e unha partícula  $\alpha$  entran perpendicularmente no seo dun campo magnético estacionario e uniforme de indución,  $\overline{B}$ , describindo traxectorias circulares de igual raio. O cociente entre as velocidades da partícula  $\alpha$  e do protón,  $v(\alpha) / v(p)$ , é:
  - A) 0,5
  - B) 2
  - C) 8

DATOS:  $m(\alpha) = 4 m(p)$ ;  $q(\alpha) = 2 q(p)$ .

(A.B.A.U. ord. 20)

- 7. Se unha partícula cargada se move nun campo magnético e este exerce unha forza, dita forza sempre é perpendicular á velocidade da partícula.
  - A) Verdadeiro.
  - B) Falso.
  - C) Depende do módulo da velocidade da partícula.

(A.B.A.U. extr. 18)

- 8. Se unha partícula cargada de masa desprezable penetra nun campo magnético uniforme cunha velocidade que forma un ángulo de 180° coas liñas do campo, a traxectoria que describe a partícula é:
  - A) Rectilínea.
  - B) Circular.
  - C) Parabólica.

(A.B.A.U. ord. 18)

#### Correntes

- 1. A relación entre o módulo do campo magnético  $B_1$  creado por unha corrente rectilínea indefinida I nun punto situado á distancia perpendicular r do condutor e o  $B_2$  creado por outra corrente 2 I nun punto situado á distancia 3 r,  $B_1$  /  $B_2$ , é:
  - A) 2/3
  - B) 9 / 2
  - C) 3 / 2

(A.B.A.U. extr. 23)

- 2. Por un condutor rectilíneo moi longo circula unha corrente de 1 A. O campo magnético que se orixina nas súas proximidades faise máis intenso canto:
  - A) Máis groso sexa o condutor.
  - B) Maior sexa a súa lonxitude.
  - C) Máis preto do condutor estea o punto onde se determina.

(A.B.A.U. extr. 17)

3. Dous condutores idénticos A e B paralelos, con correntes respectivas + *I* e - *I* (entrando e saíndo do plano do papel) están separados unha distancia *a*. Un terceiro condutor, C, paralelo e idéntico aos ante-

riores e con corrente +I (entrando) sitúase en a/2. Sobre el exércese unha forza:

- A) Dirixida cara a A.
- B) Dirixida cara a B.
- C) Non se exerce ningunha forza sobre el.

(A.B.A.U. ord. 17)

# • Indución electromagnética

- 1. Unha espira colócase perpendicularmente a un campo magnético uniforme. En que caso será maior a f.e.m. inducida pola espira?:
  - A) Se o campo magnético diminúe linealmente de 300 mT a 0 en 1 ms.
  - B) Se o campo magnético aumenta linealmente de 1 T a 1,2 T en 1 ms.
  - C) Se o campo magnético permanece constante cun valor de 1,5 T.

(A.B.A.U. extr. 24)

- 2. Sobre a mesa, na dirección horizontal, colocamos unha espira (bobina) e no seu interior situamos un imán en forma de barra cos seus polos norte e sur na dirección vertical. Ao achegar/afastar unha barra de ferro cara ao interior da espira, na espira:
  - A) Indúcese unha corrente eléctrica.
  - B) Non se induce corrente.
  - C) Non se ten información suficiente para saber se se induce corrente eléctrica.

(A.B.A.U. extr. 23)

- 3. Unha espira metálica é percorrida por unha corrente eléctrica que diminúe no tempo. Na espira:
  - A) Indúcese unha corrente eléctrica que ten o sentido contrario ao da corrente inicial, opoñéndose a esta.
  - B) Non se induce corrente eléctrica ningunha.
  - C) Indúcese unha corrente que ten o mesmo sentido que a corrente eléctrica inicial, reforzando o seu valor.

(A.B.A.U. extr. 22)

- 4. A forza electromotriz inducida nun circuíto tende:
  - A) A diminuír o fluxo magnético que atravesa o circuíto.
  - B) A aumentar o fluxo magnético que atravesa o circuíto.
  - C) Poden ser correctas as dúas opcións anteriores.

(A.B.A.U. ord. 22)

- 5. Indúcese corrente nunha espira condutora se:
  - A) É atravesada por un fluxo magnético constante.
  - B) Xira no seo dun campo magnético uniforme.
  - C) En ámbolos dous casos.

(A.B.A.U. extr. 20)

- 6. A orientación que debe ter a superficie dunha espira nun campo magnético uniforme para que o fluxo magnético sexa nulo é:
  - A) Paralela ao campo magnético.
  - B) Perpendicular ao campo magnético.
  - C) Formando un ángulo de 45° co campo magnético.

(A.B.A.U. extr. 17)

Actualizado: 05/07/24

Cuestións e problemas das <u>Probas de avaliación de Bacharelato para o acceso á Universidade</u> (A.B.A.U. e P.A.U.) en Galiza.

Respostas e composición de Alfonso J. Barbadillo Marán.